

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ,
ГІНЕКОЛОГІЇ, КОСМЕТОЛОГІЇ ТА ЕСТЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ»**

27 листопада 2025 р.

**Запоріжжя
2025**

ЗМІСТ

Макуріна Г.І., Чорненька А.С.	6
ФОТОДИНАМІЧНА ТЕРАПІЯ В КОРЕКЦІЇ ВІКОВИХ ЗМІН ШКІРИ У ЖІНОК	
Сюсюка В. Г., Макуріна Г.І., Синах О.К.	9
КЛІМАКТЕРИЧНА КЕРАТОДЕРМІЯ: ОСОБЛИВОСТІ ГОРМОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ КОРЕКЦІЇ	
Дузенко В.В., Москаленко О.М.	12
ЧЕРВОНИЙ ВОВЧАК ЯК ІМІТАТОР ЗАПАЛЬНИХ ДЕРМАТОЗІВ (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)	
Городокіна Л.О.	15
ПОРУШЕННЯ СЛУХУ ПРИ ПСОРИАЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ПРУРИГІНОЗНА ЧИ ПСИХОСОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА	
Городокін А.Д.	18
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЗВ'ЯЗКУ АПЕТИТУ ТА ВІСЦЕРАЛЬНОЇ СЕНСИТИВНОСТІ У ПАЦІЄНТІВ З СИНДРОМОМ ПОДРАЗНЕНОГО КИШЕЧНИКА	
Яценко А.Р., Міхневич О.В.	21
ЛІКУВАННЯ РУБЦІВ З ВИКОРИСТАННЯМ КРЕМУ НАТРІЄВА СІЛЬ ГІАЛУРОНОВОЇ КИСЛОТИ 0,2%	
Ганжий І. Ю., Шаповал О. С.	23
КОНТРАЦЕПЦІЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ	
Лахно І. В., Коровай С. В., Дьоміна О. В., Сикал І. М., Ромаєва В. П., Шаповал Д. М., Пак С. О.	27
МОЖЛИВОСТІ ПРЕНАТАЛЬНОГО СКРИНІНГУ ВАГІТНИХ	

КОНТРАЦЕПЦІЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

Ганжий І. Ю.

доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти

кафедри акушерства і гінекології,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Шаповал О. С.

доктор медичних наук, доцент закладу вищої освіти

кафедри акушерства і гінекології,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Жінки-військовослужбовці – соціо професійна група, яка потребує особливої уваги з боку лікаря-гінеколога. Безпосередня участь жінки у бойових діях, служба у пунктах постійної або тимчасової дислокації та військова служба в цілому чинить вплив на репродуктивне здоров'я шляхом дії багатьох стресових, фізичних та екологічних факторів. Участь жінок у воєнних діях підвищує ризики розвитку серйозних фізичних травм, посттравматичних стресових розладів, порушень репродуктивного здоров'я (здебільшого порушень менструального циклу та генітальних інфекцій), анемій [1, 2]. При виборі засобу контрацепції для жінок-військовослужбовців перевагу слід віддавати пролонгованим методам зворотної контрацепції, зокрема ЛНГ-ВМС (левоноргестрел-вмісної внутрішньоматкової системи) та КОК (комбінованим оральним контрацептивам) у подовженому або безперервному режимах, що може бути корисним з метою не лише контрацепції, але й супресії менструацій, зменшення менструальної крововтрати, вираженості дисменореї, передменструального синдрому та інших проблем, пов'язаних з менструацією, та підвищення здатності до несення служби. Особливості несення служби та санітарних умов створюють деякі труднощі для гігієнічних потреб жінок під час менструації. Несення військової служби та навіть навчання у військових умовах — додаткове навантаження на жіночий організм, споріднене з додатковою втратою заліза.

Поширеність дефіциту заліза та залізодефіцитної анемії була вищою у групі жінок відразу після бойової підготовки (32,8%), ніж у жінок двох інших груп (13,4 та 9,6% відповідно) [3]. За даними Grindlay K., Grossman D., кількість незапланованих вагітностей у жінок-військовослужбовців США вища, ніж у жінок загальної популяції, і становить 72 вагітності на 1000 жінок-військовослужбовців порівняно з 52 вагітностями на 1000 жінок в загальній популяції, що дозволяє зробити висновок про нерідку необхідність контролювання народжуваності шляхом призначення ГК у військових [4]. Серед п'яти найпоширеніших причин звернення до гінеколога серед жінок в умовах військового розгортання консультація з метою підбору контрацептиву складає 12,13%. З перелічених статистичних даних випливає, що серед жінок-військовослужбовиць існує високий запит на призначення гормональної контрацепції, і не тільки з метою запобігання вагітності, а і для корекції стрес-індукованих порушень репродуктивного здоров'я [5]. Якщо ж поглянути на проблему з боку настання менструації під час несення військової служби, і що відхилення її від нормального перебігу можуть призводити до зниження працездатності та втрати робочих днів через проблеми, пов'язані з менструаціями [6]. Опитування жінок-військових на базі Університету Східної Кароліни (США) показало, що 66–68% опитаних жінок мали бажання супресувати менструацію до виїзду в зону бойових дій [7]. Служба жінки в рядах Збройних Сил має реальну загрозу потрапляння у полон. Вагітність – реальна загроза для полонених жінок-військових. Полонені стикаються з можливістю настання вагітності в результаті зґвалтування. З цього боку особливо доцільним для жінок-військовослужбовців можна вважати введення ЛНГ-ВМС, яка може запобігти вагітності протягом періоду до 8 років. Застосування ЛНГ-ВМС може мати переваги і просто під час військового розгортання, такі як: аменорея (про аменорею повідомляли 20% жінок через рік після установки ЛНГ-ВМС 52 мг), зменшення об'єму менструальних кровотеч, таким чином підвищення гемоглобіну та феритину в

сироватці крові, зниження ризику запальних захворювань органів малого тазу (менше 1% при використанні ЛНГ-ВМС), зниження інтенсивності дисменореї (достовірно зменшується через 3 міс. після установки ЛНГ-ВМС) [8]. Згідно з клінічними рекомендаціями Канадської асоціації акушерів і гінекологів (Society of Obstetricians and Gynaecologists of Canada, SOGC), менструальна супресія є безпечною і обґрунтованою опцією для жінок, які потребують пригнічення місячних або зменшення їх інтенсивності. Для менструальної супресії можуть застосовуватись КОК і контрацептиви гестагенового ряду в розширеному або безперервному режимах. Препарати, які традиційно призначаються для контрацепції, можуть бути корисними для військовослужбовиць під час навчання у вищому військовому навчальному закладі та в районі бойових дій, а особливо для категорії військовослужбовиць з підвищеною втратою крові під час менструації [9]. Опитування, проведене з участю військовослужбовиць, які брали участь у бойових діях в Іраку, Афганістані та на інших територіях бойових дій, показало, що: більшість військовослужбовиць обирали супресію менструацій під час бойових дій, але лише невеликий відсоток із них дійсно використовували оральну контрацепцію; із 500 жінок 40% використовували оральну контрацепцію (ОК), 2/3 жінок із цієї групи після початку бойових дій мали проблеми з дотриманням щоденного приймання ОК; жінки, які використовували ОК в безперервному режимі, були майже вдвічі більш прихильними до їх приймання, ніж користувачки ОК, які застосовували їх в традиційному режимі ($p=0,019$) [10].

Висновки

Враховуючи вищезгадане, можливість підтримувати супресію менструації, ефективно запобігати незапланованій вагітності та надавати коротко- та довгострокові переваги для здоров'я жінки є важливою для репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців.

Література

1. Guo JY, Hou HR, Cao F. Healthcare for servicewomen on military missions. *J R Army Med Corps*. 2019;165(6):446-8. doi: 10.1136/jramc-2018-001106.
2. Hylden C, Johnson AE, Rivera JC. Comparison of female and male casualty cohorts from conflicts in Iraq and Afghanistan. *US Army Med Dep J*. 2015:80-5.
3. McClung JP, Marchitelli LJ, Friedl KE, Young AJ. Prevalence of iron deficiency and iron deficiency anemia among three populations of female military personnel in the US Army. *J Am Coll Nutr*. 2006;25(1):64-9. doi: 10.1080/07315724.2006.10719516.
4. Unintended pregnancy among active-duty women in the United States military. *Contraception*. 2015.
5. Hamlin L, Banaag A. Women's Health Care in the Deployed Setting 2013-2020: A Health Services Research Approach. *Mil Med*. 2023;188(7-8):usac025. doi: 10.1093/milmed/usac025.
6. Eagan SM. Menstrual Suppression for Military Women: Barriers to Care in the United States. *Obstet Gynecol*. 2019;134(1):72-6. doi: 10.1097/AOG.0000000000003318.
7. Carroll L. Female soldiers wanting to suppress periods face barriers. Reuters [Internet]. 2019 Jun 13. Available from: <https://www.reuters.com/article/us-health-menstruation-military-idUSKCN1TE31M>
8. Clinical challenges of long-acting reversible contraceptive methods [Internet]. Acog.org. [cited 2025 Nov 13]. Available from: <https://www.acog.org/clinical/clinical-guidance/committee-opinion/articles/2016/09/clinical-challenges-of-long-acting-reversible-contraceptive-methods>
9. Christopher LA, Miller L. Women in war: operational issues of menstruation and unintended pregnancy. *Mil Med*. 2007;172(1):9-16. doi: 10.7205/milmed.172.1.9.
10. Powell-Dunford NC, Cuda AS, Moore JL, Crago MS, Kelly AM, Deuster PA. Menstrual suppression for combat operations: advantages of oral contraceptive pills. *Womens Health Issues*. 2011;21(1):86-91. doi: 10.1016/j.whi.2010.08.006.